

පාළි ත්‍රිපිටක ධර්මය

බුදුසසුනේ ශාස්තෘන් වහන්සේස

බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මසාධපති

අතිපුජ්‍ය රද්දලලේ පඤ්ඤලෝක නාහිමි

දෙව් මිනිසුන්ට ශාස්තෘ වූ සමමා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ වදල පසු ශ්‍රාවක පිරිසට ශාස්තෘවරයන් වහන්සේ නමක් නැතිවන බැවින්, අශාස්තෘක ශාසනයක් වීමේ විශාල පාඩුව පිරිමැසීම සඳහා බුදුරජාණන් වහන්සේ ම “යො භික්ඛවෙ මයා ධම්මොව චිනයො ව දෙසිතො, සොවො මෙව්වයෙන සන්ථා” යි ත්‍රිපිටකධර්මය “ශාස්තෘවරයා” හැටියට පත්කර වදලන. සංගායනා තුනෙන් අපේ මහරහතුන් වහන්සේ සිදුකර වදලේ ඉතා පිරිසුදු බුදු දහම කටපාඩම් කරගෙන තම තමන් වහන්සේගේ සිත් සතන් තුළ ඒ ශාස්තෘන් වහන්සේ වාසය කරවා ගැනීමය. මිනිදු මහ රහතුන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ රහතුන් වහන්සේලා ද මෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ සමගම මෙහි වැඩසේක. ලක් බුදුසසුනෙහි වළගම්බා කාලය දක්වා වැඩසිටි බහුශ්‍රැත ධර්මධර - විනයධර - ත්‍රිපිටකධර යන නම්වලින් ප්‍රසිද්ධ බුද්ධශ්‍රාවකයන් වහන්සේ මේ බුද්ධ ධර්මය වාචෝද්ගත කොට සිතින්ම දරූහ. මෙසේ බුදුදහම උද්ග්‍රහණ ධාරණයෙන් සිත්හි දැරීම පයඝාප්ති ශාසනය නම් වෙයි. පයඝාප්ති ශාසනයෙන් තොරව ප්‍රතිපත්ති ශාසනයක් නොලැබෙන බැවින් ප්‍රතිපත්ති ශාසනයට උපකාරී වන්නේ ඒ පයඝාප්ති ශාසනය මැයි. ප්‍රතිවේධ ශාසන නම් වූ මගපල පසක් කිරීමෙන් නිවන් අවබෝධයට උපකාරී වන්නේ ප්‍රතිපත්ති ශාසනයයි. විදේශිකයන්ගේ බලපෑම් ආදිය හේතුකොට ගෙන රටේ අධර්මය බලපාන අවධියක බුදුසව්වන් වහන්සේට ද බුදු දහම දැරීම ශක්තිය හිනවිය හැකි බව සැලකූ එද වැඩ සිටි බහුශ්‍රැත ධර්මධර සිල්වත් ගුණවත් උතුමෝ ධර්ම විනය නමැති ශාස්තෘන් වහන්සේ ග්‍රන්ථාරූඪ කළහ. මෙයින් උන්වහන්සේලාගේ එකම අපේක්ෂාව වූයේ අනාගතයේ පයඝාප්ති ශාසනය (ධර්මධර බහුශ්‍රැත ශ්‍රාවකයන්) නැති වුවොත් එයින් ප්‍රතිපත්ති ශාසනයක් නැතුව ගොස් බුදු සසුනට සිදුවන බලවත් විපත්ති බේරා ගැනීම මය. ත්‍රිපිටක ධර්මය නමැති ශාස්තෘවරයන් වහන්සේ පූජ්‍යකාරූඪව ආරක්ෂිතව පැවතුණොත් අනාගතයේ යළිත් උද්ග්‍රහණ ධාරණයෙන් පයඝාප්ති ශාසනය දියුණු කරගත හැකි වේ. එවිට ප්‍රතිපත්ති ශාසනය ද එයින් දියුණුවන අතර ප්‍රතිවේධ ශාසනයට ද මහ පෑදෙයි.

අපේ පෙර විසූ සිංහල නරනාථයෝ තෙවලා දහමිහි තුටුත් බහුශ්‍රැත වූවාහු තෙවලා දහම හදුරණ භික්ෂුන් වහන්සේට හා ඒ දහමිහි නිපුණ ආචාර්ය තෙරවරුන්ටද නොයෙක් ලෙසින් පුද සන්කාර කළහ. මෙසේ ත්‍රිපිටක ධර්මය උද්ග්‍රහණ ධාරණයෙන් ම පයඝාප්ති ශාසනය දියුණු වෙයි. මේ අනුව ම පිළිවෙත් දියුණුව ද ඇතිවී සසුන බැබළෙයි.

මෙකල පයඝාප්ති ශාසනය නභාලීමට පහසු වී ඇත්තේ බුදුදහම ඉතා පවිත්‍ර ලෙස ග්‍රන්ථාරූඪ කොට ඇති හෙයින් ම ය.

පාළි භාෂාව

බුදුරජාණන් වහන්සේ ත්‍රිපිටක ධර්මය දේශනා කළ භාෂාව වශයෙන් සැලකෙන “සුද්ධ මාගධි භාෂාව අද පාළි භාෂාව නමින් ව්‍යවහාර කරනු ලැබේ. ත්‍රිපිටක ධර්මයට ලියූ අවධානථා හා ටිකා ග්‍රන්ථ ද ත්‍රිපිටක ධර්මය ග්‍රන්ථාරූඪ කළ භාෂාව වූ පාළි භාෂාවෙන් ම ලියා ඇත. පාළි භාෂාව අතිව්‍යාප්තයෙන් ම උගත යුතු භාෂාවක් බවට පත් වූයේ මේ නිසාය. ත්‍රිපිටක ධර්මය උද්ග්‍රහණ ධාරණය සඳහාත් ධර්මයෙහි යථාමය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහාත් බුදු සව්වන් වහන්සේ තම මව්බසටත් බඩා උතුම් කොට සලකා පාළි භාෂාව උගත යුතුමය. ත්‍රිපිටක ධර්මය උද්ග්‍රහණ ධාරණයෙන් පයඝාප්ති ශාසනය නභාලීමට මෙතෙක් උපකාරී වූයේත් මෙකල උපකාරී වන්නේත් බුදු සසුන පවත්නා කෙක් මතු උපකාරී වන්නේත් පාළි භාෂාව ම ය.

අනුරාධපුර බුද්ධ ශ්‍රාවක ධර්මපියය පිහිටුවීමේ උසස් ම පරමාර්ථය වූයේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ගෙන් පසු අපගේ “ ශාස්තෘන් වහන්සේ ” වශයෙන් දරන ලෙස බුදුරදුන් විසින් ම වදළ පාළු ක්‍රීටික ධර්මය උද්ග්‍රහණ ධාරණයෙන් පයඹාප්ති ශාසනය නගාලීමයි. ප්‍රතිපත්ති ශාසනයට ද එය අතිවෘත්තිය යෙන් ම උපකාරී වේ. එහෙයින් ම බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මපියාධාරාපනයේ පුරම වර්ණරම්භයේ පටන් අවසාන වර්ෂය තෙක් ප්‍රධාන තැන දී ඇත්තේ ක්‍රීටික ධර්මයට හා පාළුභාෂාවට ම ය.